

La ben nascuda - Rodolf Llorens

El 1911, Eugeni d'Ors publica les glosses i el llibre titulat *La Ben Plantada*, una figura femenina que s'acosta a l'ideal noucentista o, si ho preferiu, burgès. El 1937, Rodolf Llorens (Vilafranca del Penedès, 1910 - Caracas, 1985), aleshores al PSUC, publica *La ben nascuda*, alternativa de caire obrer, i fins obrerista, rescrita i reeditada el 1957, el 1977 i el 2005.

El contingut de *La ben nascuda* es troba a les antípodes de D'Ors, però el paradigma és idèntic. Es tracta de construir un símbol femení a còpia de textos breus, barreja de destil·lació de pensament i d'exercici d'estil. Rodolf Llorens tenia formació filosòfica (va escriure sobre Descartes i Kant), i aspirava igualment a erigir un sistema. No es tracta, doncs, d'una paròdia sinó d'una esmena a la totalitat, amb un to i una estructura similars, i un origen igualment doctrinal: “Mentre hi hagi diferents classes econòmiques no hi podrà haver una sola Veritat, sinó, almenys, dues”.

El text de Llorens és més llarg que el de D'Ors, potser perquè l'autor sembla més engrescat pel personatge (anava a escriure: més enamorat), potser perquè el personatge és més creïble. Llorens posa l'èmfasi en aquest fet: la seva dona és concreta, toca de peus a terra. És, diguem-ho tot, “una obrera sense pardalets al cap”. Això no treu que sigui idealitzada d'una manera que recorda les alegories soviètiques de la dona treballadora: Eugènia (aquest és el seu nom) va tenir una infància rude però assolellada. Va estudiar fins als vuit anys i aviat va entrar a treballar en una fàbrica de fulles d'afaitar. Té les mans plenes de durícies. L'autor ja pot repetir que no és un símbol, sinó “una simple unitat de la massa productora”. Doncs no. És, punt per punt, una alternativa integral a la construcció orsiana: “Teresa és categoria; Eugènia és anècdota. Teresa és platònica; Eugènia, aristotèlica.”

L'estil es va desfermant i esdevé exuberant a partir de la meitat del llibre. Llorens compon diàlegs saborosos, descriu amb energia, encavalca erudicions i cita autors i filòsofs a balquena: Plotí i Carles Riba, Nietzsche i la Bíblia, Lautréamont i Petrarca, Riba i Salvat-Papasseit, Stalin i Fray Luis de León. No és estrany que de vegades el lector perdi el fil argumental. No hi fa res, perquè l'autor –com D'Ors– no es limita a desplegar arguments, sinó que sedueix el lector amb pàgines reblertes de joies rellegibles. De tant en tant, però, l'antítesi ens recorda que ens trobem davant un llibre de pensament: “Els moviments de la Ben Plantada són musicals; els de la Ben Nascuda,

plens de vida". Rodolf Llorens lluita contra D'Ors amb les seves mateixes armes, i en cap cas podem afirmar que en surti derrotat.